

1964-10-00

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Henning Christiansen

FAKTA

Dokumenttype:
Note

Sprog:
Dansk

Generel kommentar:
HC skrev teksten som introduktion til en udsendelse med Von Biel og Tudor i DR radio (optagelse af en koncert med Von Biel og Tudor d. 11. oktober 1964 i rækken "International ny musik", organiseret af DUT på Kunstakademiet)

Omtalte personer:
Michael von Biel

Arkivplacering:
HC arkiv Møn/HC breve 8

DOKUMENTINDHOLD

Kladde til tekst om Michael von Biel og David Tudor

TRANSSKRIFTION

1.

World II af Michael von Biel, kan ses som et forsøg på at skabe en aperiodisk musik med den psykologiske faktor som bærende element, i stedet for det serielle princip. Musikerne må med forholdsvis få anvisninger skabe musikken. De skal spille støjlyde med bestemt eller ubestemt tonehøjde, så kraftigt som muligt [i hånden: hele tiden] og med varighed indtil 5 sec. og det er hele den klanglige anvisning der gives. - Det mest interessante ved von Biels værk er imidlertid det forhold at hver musiker skal føle silence - total stilhed i sindet, før han eller hun kaster sig hovedkuls ud i den valgte støjlyd, valgt netop i det øjeblik silence er opnået.

Michael von Biel foretrækker iøvrigt avancerede jazzmusikere til at udføre kompositionen, fordi de, som han siger, ofte spiller deres instrumenter til støjgrænsen og derfor er fortrolige med mulighederne og [i hånden: fordi] jazzen også opøver en hurtig improvisatorisk reaktion, at jazz-musikerne i Michael von Biel's world II manglede jazzens normale rytmiske puls, gjorde ikke musikerne hjemløse i det foreliggende værk [i hånden: den foreliggende indspilning] tværtimod følte flere af jazz-musikerne sig tiltrukket af netop den side af von Biel's komposition.

Som formelement i værket har komponisten indført en slags søjleindslag, der virker som en tankestreg i en tekst. En musiker, i dette tilfælde et horn, skal med en hvis afstand, som vælges af hornisten, spille en tone, med normal klangstyrke mf, tonen skal klinge så lang tid, hornistens vejtrækning tillader det. Dette søjleindslag er signal til at de øvrige musikere forholder sig passive og først fortsætter, når horn-tonen er afsluttet.

Det er tankevækkende at Michael von Biel der tager stærkt afstand fra Fluxus' problemstilling, med dette værk [i hånden: disse regler for værkets udførelse] selv befinder sig i Fluxus' problemstilling

Som baggrund for musikernes virksomhed har von Biel valgt en forvrænget gengivelse af sin egen World I for klaver, forvrænget ved afspilning på langsom båndhastighed og ved hjælp af overstyrede højttaler. Komponisten kontrollerer selv dette båndindslag.

De hører nu Michael von Biel's WORLD II
[i hånden: i en udførelse ved:]

2.15

[s. 2]

Michael von Biel har nu i relativ lang tidsudstrækning, ca. 20 min., søgt at opnå det, at lytteren med stadig større objectivitet iagttager hvad musikerne i næste øjeblik kan vælge at spille inden for værkets rammer. D.v.s. von Biel kræver at lytteren forholder sig fremadvendt til værket, det passerede bør ikke have hovedinteressen, i hvert fald ikke så længe værket bevæger sig, der vil dog undervejs være registreret mere eller mindre heldige indfald, ja ligefrem, steder hvor en musikers indfald må siges at falde udenfor stilen, det er unægteligt et problem i al aleatorisk konciperet musik, men det synes mig også at være en spændende ting at registrere på den led. Ifølge komponisten kan man til udførelsen af værket bruge ethvert menneske som blot kan holde på instrumentet, [i hånden: det er] hans egen morsomme udtalelse, - når blot de fatter hvad silence er.

Det spørgsmålstejn som således må sættes ved stil, undgås vel kun når interpreterne er så fortrolige med materialet, som det næste vi skal høre, nemlig David Tudor og Michael von Biel i deres udførelse af John Cage's komposition: Duet for bækken.

David Tudor som efter sine koncerter i Stockholm – Oslo og København skulle rejse videre til Bombay, kommenterede det store kulturelle hop dertil, således: Jeg glæder mig usigeligt til Indien, jeg er overbevist om at man dér har en ganske klar fornemmelse for det jeg vil og det jeg gør når jeg udfører John Cage' musik. Den indiske kultur virker som en positiv udfordring på mig.

[I hånden:] Inder og von Biel sad under udførelsen af værket overfor hinanden med et stor bækken mellem sig. Bæknet var anbragt på et lavt bord og bord og bækken var udstyret med adskillige kontakt-mikrofoner som gjorde det muligt for interpreterne at afkoble bæknet de mange klangmuligheder fænomener de skal høre

[Maskinskrevet:] personligt mener jeg at von Biels idé med den forvrængede lydmasse som han selv kontrollerer, forplumrer det klare psykologiske sigte værket eller shar, men måske mener andre at det netop tilføre værket den såkaldte musikalske kvalitet.

[I hånden:] Med musikalsk kvalitet mener de fleste mennesker når man går dem nærmere på klingen den fornemmelse, følsomhed overfor spændingskurven europæisk musik

I øvrigt søger von Biel og Tudor at opnå samme koncentration kontemplative koncentration som Zen-udøveren tilstræber når han indøver Zen-bueskydning, det vil sige han opøver til at spænde buen uden

at ville det – hvorefter pilen rammer i centrum

De hører nu John Cage composition duet for et bækken

Den store kulturelle forskel mellem indisk og europæisk kultur således

1.

World II af Michael von Biel, kan ses som et forsøg på at skabe en aperiodisk musik med den psykologiske faktor som bærende element, i stedet for det serielle princip. Musikerne må med forholdsvis få anvisninger skabe musikken. De skal spille støjlyde med bestemt eller ubestemt tonehøjde, så kraftigt som muligt og med varighed indtil 5 sec. og det er hele den klanglige anvisning der gives. Det mest interessante ved von Biels værk er imidlertid det forhold at hver musiker skal føle silence, total stilhed i sindet, før ~~han~~ han eller hun kaster sig hovedkuls ud ~~den~~ i den valgte støjlyd, valgt netop i det øjeblik silence er opnået. Michael von Biel foretrækker iøvrigt avancerede jazz-musikere til at udføre kompositionen, fordi de, som han siger, ofte spiller deres instrumenter til støjgrænsen og derfor er fortrolige med mulighederne og ~~ved~~ jazzen også opøver en hurtig improvisatorisk reaktion. At jazz-musikerne i Michael von Biel's world II manglede jazzens normale rytmiske puls, gjorde ikke musikerne hjemløse i den foreliggende ~~komposition~~, tværtimod følte flere af jazz-musikerne sig tiltrukket af netop den side af ~~kompositionen~~ von Biels komposition. Som formelement i værket har komponisten indført en slags søjleindslag, der virker som en tankestreg i en tekst. En musiker, i dette tilfælde et horn, skal med en vis afstand, som vælges af hornisten, spille en tone, med normal og klang ~~styrke~~ af ~~stærk~~ ~~tid~~ ~~kraft~~ tonen skal ~~varer~~ ~~lang~~ ~~klange~~ klinge så lang tid, hornistens vejtrækning tillader det. Dette søjleindslag er signal til at de øvrige musikere forholder sig passive og først fortsætter, når horn-tonen er afsluttet.

indspilning

Det er tankevækkende at Michael von Biel der tager stærkt afstand fra Fluxus, med ~~dette værk~~ selv befinder sig i Fluxus' problemstilling. ~~dise regler for værket~~ ~~udførelse~~

Som baggrund for musikernes virksomhed har von Biel valgt en forvrænget gengivelse af sin egen World I for klaver, forvrænget ved afspilning på langsom båndhastighed og ved hjælp af overstyrede højttaler. ~~Michael von Biels komposition~~ ~~komponisten~~ ~~kontrollerer~~ selv dette båndindslag.

De hører nu Michael von Biel's WORLD II

215

i sin udførelse ved:

